

eveniment _____

Forumul Economic de la Krynica-Zdroj, Polonia

Supranumit *Davosul estic*, Forumul Economic de la Krynica Zdroj (Polonia) a aniversat anul acesta 25 de ani de existență. Ediția aniversară „*Cum să construim o Europă puternică? Strategii pentru viitor*” s-a desfășurat în perioada 8 - 10 septembrie și a beneficiat de participarea a peste 3.000 de delegați din Europa, SUA, China, Japonia și alte state ale globului.

În acest an, șase sesiuni plenare și aprox. 180 de paneluri, seminarii și mese rotunde au creat ocazia unor discuții deschise, cu puncte de vedere susținute și cu prezentarea opiniilor, nu numai din partea guvernelor sau a partidelor de coaliție, ci și din partea unor experți, analiști și consultanți în diferite domenii. În programul Forumului, sesiunile plenare și dezbaterile au fost înscrise în mai multe blocuri tematice, respectiv: Politici internaționale, Stat și reforme, UE și vecinătatea sa, Europa și restul lumii (Europe and the World), Afaceri și... **pag 2**

în acest număr _____

- 5 *Regiunea Mării Negre: Evoluțiile geostrategice și de securitate - Ambasador Paraschiva Bădescu*
- 7 *România a preluat Președinția în Exercițiu a OCEMN*
- 8 *Sandanski - reuniunea tinerilor din Bulgaria, Grecia și România*
- 10 *Ghidul privind art. 6 din CEDO - Dreptul la un proces echitabil (latura penală)*
- 11 *Dreptul la libertate și siguranță - un drept de care beneficiază toate persoanele indiferent de țara de apartenență*
- 12 *Programe de Formare la IER*

publicații _____

Romanian Journal of European Affairs – ediția de toamnă 2015

În ediția de toamnă a Romanian Journal of European Affairs, autorii propun subiecte referitoare la: regândirea Uniunii Europene – de la unitate în diversitate la diversitate în unitate; construcția națională a conceptului european în viața politică și culturală a României în perioada interbelică; analiza comparativă a programelor de venit minim garantat în statele membre ale Uniunii Europene; caracterul schimbător al securității în Europa; Ucraina ca membru al Organizației Mondiale a Comerțului; o *recenzie* a Europolity Journal și o *recenzie de carte* - „Lumea cu două viteze. Puterile emergente și țările dezvoltate”, de Paul Dobrescu ... **pag 9**

...management, Macroeconomie, Noua economie, Sănătate, Inovare, Forum energie, Forum Europa Carpaților, Forumul Regiunilor (cu două componente: economie și societate), Forumul de securitate (cu o agendă extinsă datorită noilor provocări cu care se confruntă Europa în zona securității, în legătură cu conflictul din estul Ucrainei, expansiunea Statului Islamic, instabilitatea din Africa de Nord și creșterea fluxului de imigranți).

La evenimentul de deschidere din 8 septembrie *Către o Europă stabilă. Strategii pentru viitor*, moderat de *Zygmunt Berdychowski*, președintele Consiliului pentru Forumul Economic, au participat *Andrzej Duda*, președintele Republicii Polonia, *Kolinda Grabar-Kitarovic*, președinte al Republicii Croația și *Gjorge Ivanov*, președintele Republicii Macedonia.

Conform declarației președintelui polonez, Andrzej Duda, cele mai mari probleme ale Europei sunt demografia, fragilitatea zonei euro și războiul din Ucraina. În ceea ce

privește viitorul, acesta vede trei piloni de bază - unitate, securitate și libertate - care susțin un viitor favorabil pentru Europa. Președintele a apreciat că există un mare potențial de dezvoltare în Europa. „(...) inclusiv în ceea ce privește extinderea UE prin aderarea statelor candidate care aspiră la statutul de membru. Totuși, consider că ar trebui să ne întoarcem la rădăcini. UE ar trebui să fie uniunea statelor naționale suverane, uniune bazată pe parteneriat, în care recunoaștem interesele mutuale încercând să acționăm vis-à-vis de vecinii noștri pe baza înțelegerii în toate problemele legate de Europa, de statele sale individuale. Principiul *nimic nou fără acordul comun* ar trebui respectat pe întreg teritoriul Europei”.

Pentru al patrulea an consecutiv, Institutul European din România (IER) a avut onoarea de a fi partener al Fundației Institutul pentru Studii Estice (ISE) din Varșovia, în organizarea unei sesiuni în programul Forumului.

În această ediție, tema abordată a fost **Strategia Europa 2020: o evaluare interimară a unor obiective cheie din perspectiva statelor ECE**. Au participat, în calitate de principali intervenienți: dna *Olga Algayerova*, Reprezentant permanent al Slovaciei pe lângă organizațiile internaționale din Viena, dl *Balázs Rákossy*, Ministru de Stat pentru Utilizarea Fondurilor Europene, Ministerul Economiei Naționale (Ungaria), dl *Codrin Scutaru*, fost Secretar de Stat în cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (România) și dl *Pawel Szalamacha*, Membru al Parlamentului (Polonia).

Evenimentul a fost moderat de dna *Gabriela Drăgan*, director general al IER, și a avut loc în cea de-a treia zi a Forumului (10 septembrie 2015).

Dezbaterea a debutat cu o prezentare a moderatorului referitoare la contextul actual în ceea ce privește Strategia Europa 2020, invitând reprezentanții statelor membre, participanți în panel, să răspundă, în cadrul intervențiilor, la următoarele întrebări:

1. O scurtă prezentare a principalelor provocări privind atingerea obiectivelor/indicatorilor Strategiei Europa 2020 în țara dumneavoastră (cu accent pe indicatorii cei mai relevanți pentru țara respectivă);
2. În conformitate cu CSR 2015, ce ar trebui făcut în țara dumneavoastră pentru a răspunde recomandărilor punctuale ale CE (cu accent pe măsurile cele mai relevante pentru țara dumneavoastră);
3. În contextul raportului din acest an asupra strategiei Europa 2020, e necesară „o nouă înțelegere” între statele membre pentru a consolida Strategia. În opinia dumneavoastră (sau a Guvernului dumneavoastră) ce ar trebui făcut pentru a îmbunătăți eficiența Strategiei Europa 2020 în general. Noi obiective, noi inițiative emblematice, o nouă cale de a asigura guvernarea strategiei (eventual mai multe responsabilități pentru statele membre)?

Olga Algayerova, reprezentant permanent, Misiunea Permanentă a Republicii Slovace pe lângă Organizațiile Internaționale din Viena:

- Până în 2012, emisiile de gaze cu efect de seră în sectoarele neacoperite de sistemul ETS din Slovacia au scăzut cu aproape 10%. Țara a rămas, astfel, cu mult sub angajamentul său de lungă durată de a limita creșterea emisiilor la 13% până în 2020;
- Slovacia își îndeplinea deja obiectivele în privința abandonului timpuriu în educație și formare din 2009, iar creșterea constantă din 2010 a făcut ca țara să se situeze în cele din urmă cu 0,4 puncte procentuale deasupra targetului în 2013;
- În ciuda unei creșteri cu 11,1 puncte procentuale a proporției persoanelor cu vârste între 30 și 34 de ani care au absolvit o formă de educație terțiară din 2008, până în 2013 țara a deviat totuși substanțial de la targetul respectiv cu 13,1 puncte procentuale;
- Rata ocupării forței de muncă a urmat tendințele din UE și a scăzut considerabil după începerea crizei în 2008. Din 2011 până în 2013 rata a rămas în jur de 65%, rămânând o discrepantă de șapte puncte procentuale față de obiectivul național pentru 2020;

- Însă Slovacia a fost mai aproape de obiectivele sale în privința energiilor regenerabile, cheltuielilor pentru cercetare și dezvoltare, și sărăciei și incluziunii sociale, decât media UE;
- Cele mai relevante măsuri în vederea atingerii obiectivelor strategice 2020 vor fi întreprinse în următoarele domenii: politica fiscală și finanțele publice, angajare și incluziune socială, sistemul de sănătate, educație, știință și inovare, modernizarea administrației publice și a mediului de afaceri și, nu în ultimul rând, asigurarea unei transparențe la nivelul societății și aplicarea legii.
- Ce ar trebui făcut pentru îmbunătățirea eficienței generale a Strategiei Europa 2020?

- ✓ indicatori simpli, comparabili în ceea ce privește rezultatele (nu toți indicatorii îndeplinesc această condiție); este necesar să se depună eforturi pentru a compila indicatori buni privind rezultatele pentru toate domeniile prioritare la nivelul UE;
- ✓ flexibilitatea și luarea în considerare a situației specifice a fiecărui stat membru pentru determinarea obiectivelor poate fi o contribuție semnificativă; stabilirea unor obiective naționale ar trebui să fie rezultatul unui dialog, dar ar trebui să se ia în considerare particularitățile naționale și posibilele întârzieri în implementarea și impactul reformelor;
- ✓ un parteneriat puternic între UE și statele membre ar trebui să fie unul dintre principiile care stau la baza noii strategii; procesul actual de evaluare inter-pares (peer-review), însă, este neoperativ și necesită o reformare; statele nu sunt suficient motivate să se pronunțe obiectiv în evaluarea altor state membre;
- ✓ un termen bianual pentru emiterea de noi recomandări ar fi mai potrivit (aprobarea anuală a CSR nu oferă suficient spațiu pentru un răspuns adecvat din partea guvernelor);
- ✓ predictibilitatea managementului fondurilor și credibilitatea acordurilor de parteneriat adoptate și a programelor; consistența și sinergia CSR sunt de dorit cel puțin pe termen mediu pentru atingerea obiectivelor Fondurilor Structurale și de Investiții Europene (ESIF) 2014-2020.

Balazs Rakossy, Secretar de Stat pentru Utilizarea Fondurilor Europene, Ministerul Economiei Naționale (Ungaria):

- Din cei nouă indicatori, Ungaria a înregistrat un progres substanțial în șase domenii, în celelalte trei fiind încă nevoie să se ia măsuri și să se investească în continuare;
- În ceea ce privește obiectivul referitor la ocuparea forței de muncă, Ungaria a acceptat acest obiectiv și la nivel național; în ultimii cinci ani s-a înregistrat un indicator al ocupării forței de muncă între 60-70%, iar în ultimii ani numărul a crescut cu 7%, ajungând în prezent la 67,5%; ținta de 7,5% poate fi atinsă până în 2020;
- Ungaria a făcut investiții în cercetare și dezvoltare care au crescut de la 1,1% din PIB, în ultimii ani, până la 1,4% anul trecut; Guvernul este foarte optimist cu privire la atingerea obiectivului de 3% la nivel național și va lua toate măsurile necesare în acest scop;
- În ceea ce privește implementarea energiei din surse regenerabile și creșterea eficienței energetice, Ungaria a evoluat substanțial către obiectivul de 20% până în 2020;
- Excluderea socială și sărăcia - se întreprind acțiuni pentru atingerea obiectivelor din Strategia Europa 2020;
- Motivul progresului mai redus este criza economică și financiară care a avut și are un impact puternic asupra tuturor statelor membre; aceasta are, desigur efecte atât în economie, cât și în societate;
- S-au înregistrat progrese substanțiale în ocuparea forței de muncă, cercetare și dezvoltare, în schimbările climatice și sustenabilitatea energetică în ceea ce privește emisiile de gaze cu efect de seră, precum și în combaterea sărăciei și a excluziunii sociale; aceste obiective sunt pe lista prioritara a îmbunătățirilor strategiilor naționale care vor fi adoptate de Guvern;
- Strategia Europa 2020 este o foarte bună inițiativă, însă nu este foarte ușor de implementat;
- Obiectivul principal al Strategiei Europa 2020 este de a obține o schimbare cât mai sustenabilă și mai inclusivă pentru Uniunea Europeană, acesta este obiectivul final care ar putea fi atins prin cele cinci obiective generale;
- În cinci ani, Strategia Europa 2020 va fi implementată cu mai mult succes;
- La fiecare nivel există o abordare optimistă și se depun eforturi pentru a implementa reformele necesare.

Codrin Scutaru, fost secretar de stat în cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice (România):

- Lipsa clarității/suprapunerea legislațiilor relevante, de ex. în cazul pensiilor o nouă lege privind pilonul 4 este așteptată până la sfârșitul anului;
- Lipsa unei legislații eficiente privind corupția de mici dimensiuni, care poate compromite creșterea pe termen mediu și lung ;
- Totuși, în ultima vreme au fost luate măsuri concrete care arată hotărârea Guvernului de a rezolva progresiv problemele existente;
- Unul dintre cele mai interesante exemple este adoptarea recentă a unei noi legi care implementează un nou sistem de tichete sociale pentru părinții cu venituri reduse pentru a-i încuraja să își trimită și să își mențină copiii în grădiniță. Cu toate că acest lucru a fost criticat ca „mită” pentru părinți, statisticile au arătat că programul-pilot „Fiecare Copil în Grădiniță” a fost un succes, acest fapt determinând extinderea lui la nivel național printr-o legislație specială;
- Patru recomandări pentru 2015-2016, având în vedere specificul țării:
 - ✓ Luarea tuturor măsurilor necesare pentru finalizarea programului de asistență financiară;
 - ✓ Limitarea deviației de la obiectivul bugetar pe termen mediu în 2015 la maximum 0,25% din PIB așa cum este specificat în cadrul programului privind balanța de plăți pentru 2013-2015 și întoarcerea la obiectivul bugetar pe termen mediu în 2016. Implementarea strategiei complete privind gradul de respectare a obligațiilor fiscale, consolidarea sistemelor de verificare pentru a combate munca nedeclarată și continuarea eforturilor în vederea egalizării vârstei de pensionare pentru bărbați și femei;
 - ✓ Consolidarea prevederii măsurilor pentru piața muncii, în special pentru tinerii neînregistrați și pentru persoanele care se află în șomaj pe termen lung; stabilirea unor linii directoare clare pentru stabilirea transparentă a salariului minim; introducerea venitului minim de inserție. Creșterea furnizării și a calității educației și îngrijirii la nivelul preșcolar, în special pentru romi; implementarea strategiei naționale de reducere a abandonului școlar;
 - ✓ Adoptarea legii privind reformarea guvernării corporative a întreprinderilor de stat.
- Cu toate că este clar că e nevoie de un nou acord pentru a consolida Strategia, această inițiativă ar genera, firește, o amplă dezbatere concentrată pe căile și mijloacele care ar permite acestui obiectiv să aibă formă și sens;
- De mulți ani trăim într-o lume ale cărei direcții de acțiune fundamentale au fost trasate ca parte dintr-unul dintre cele mai formidabile proiecte colective din istorie - Uniunea Europeană; normele și reglementările acesteia au o influență atât de imediată și constantă asupra vieții cetățenilor europeni, încât problema capacității sale de adaptare în viitor pentru a răspunde așteptărilor cetățenilor europeni nu poate fi compromisă în discuții sterile;
- Strategia a fost proiectată și discutată de statele membre în contextul unei grave crize economice; obiectivul era ca aceasta să ofere condiții nu doar pentru creșterea și consolidarea economiei în cifre și indicatori, ci pentru o creștere sustenabilă, care ar putea și ar trebui să fie utilă pentru populația Europei, bărbați și femei;
- Legătura dintre angajatori și angajați ar trebui poate să fie ajustată, pentru a răspunde mai bine tendințelor și problemelor de pe piața muncii, care necesită mai multă flexibilitate, în timp ce această realitate trebuie, de asemenea să fie reconciliată cu o mare necesitate de protecție socială și prevenție;
- Pe termen mediu și lung, problema refugiaților va arăta cât de credibil și cât de eficient este întregul nostru model social, mai ales când este nevoie să se adapteze la provocări precum momente imprevizibile de criză umanitară;
- Acum este momentul să ajutăm și să arătăm compasiune și înțelegere. “Criza refugiaților ar trebui să fie prioritatea nr. 1”, a spus Președintele Juncker la cea mai recentă dezbatere privind Starea Uniunii Europene în Parlamentul European. Am dori să fie, de asemenea, un moment fructuos și responsabil în care să reflectăm la tot ce am realizat noi toți, în pofida provocărilor istoriei, din 1945, și în primul rând, la ce putem realiza noi toți, împreună, mâine.

Pawel Szalamacha, membru al Parlamentului, Polonia:

- Obiectivele naționale stabilite în Programul de Reformă Națională (aprilie 2015):
 - ✓ Rata ocupării forței de muncă: 71%
 - ✓ Cercetare și dezvoltare (în % din PIB): 1.7%
 - ✓ Obiectivul de reducere a emisiilor: 14%
 - ✓ Energie regenerabilă: 15%
 - ✓ Eficiența energetică: 96.4 %
 - ✓ Abandonul școlar: 4.5%
 - ✓ Educație terțiară: 45%
 - ✓ Reducerea populației cu risc de sărăcie sau excluziune socială: 1.500.000 persoane.

- Eficiența și rezultatele reformelor, când discutăm despre implementarea Strategiei, trebuie să ia în considerare probleme specifice fiecărei țări în parte;
- Mediul de afaceri trebuie să fie implicat în acest proces împreună cu administrația publică;
- Pentru a atinge obiectivele este important să se stimuleze investițiile (interne și externe) prin stimulente guvernamentale adecvate și un bun sistem de taxe;
- Comisia a făcut patru recomandări Poloniei, ținând cont de specificul țării, pentru a o ajuta să-și crească performanța economică; acestea vizează finanțele publice, pensile și taxele, piața muncii și investițiile în căile ferate;
- Guvernul întreprinde acțiuni pentru a atinge parametrii financiari (obiective financiare și cheltuieli publice în infrastructură);
- Obiectivele din cadrul Strategiei ar trebui să fie mai adaptate fiecărei țări în parte; statele din zona euro pot atinge obiectivele mai ușor decât alte state membre.

În programul Forumului Economic a fost inclusă și dezbateră cu tema *Lobbyști și lobbying în procesul legislativ al UE. Este "Lobbying" un cuvânt murdar?*, eveniment care s-a bucurat de participarea *prof.univ.dr. Alina Bârgăoanu*, prorector SNSPA și președintele Consiliului de Administrație al IER. Dezbateră a fost moderată de jurnalistul *Dan Cărbunaru*, director Caleaeuropeană.ro.

Din partea României, la Forumul Economic au mai participat, în calitate de intervenienți la diferite paneluri tematice: Daniel Ioniță, secretar de stat (MAE), Maricel Popa, secretar de stat (Ministerul Economiei), Mihai-Răzvan Ungureanu, director, Serviciul de Informații Externe, Bogdan Chiritoiu, președinte, Consiliul Concurenței, Veronica Anghel, consilier politică externă, Administrația Prezidențială, Antonia Colibășanu, Stratfor România ș.a.

Mulțumim colegilor din cadrul ISE Varșovia pentru spiritul de colegialitate, încrederea și sprijinul acordat delegaților români participanți la Forumul Economic!

Pentru mai multe informații, vă invităm să vizitați pagina oficială a evenimentului: <http://www.forum-ekonomiczne.pl>

Florentina Costache

opinie

Regiunea Mării Negre: Evoluțiile geostrategice și de securitate

Ambasador Paraschiva Bădescu

Diplomat de carieră; a participat în calitate de membru sau șef al Delegațiilor Române la diferite negocieri bilaterale sau multilaterale cu privire la securitate și cooperare în Europa și la nivel regional. A ocupat poziția de Însărcinat cu Afaceri în cadrul Misiunii Permanente a României la organizațiile internaționale din Viena; a fost membru al task-force-ului Președinției în exercițiu a României la OSCE (2001); Ambasador, Șef al prezenței OSCE în Turkmenistan (2000-2004) și Muntenegru (2005-2010); a fost Șeful misiunii OSCE/ODIHR de observare a alegerilor prezidențiale din Tadjikistan, din noiembrie 2013. În 2004, a primit distincția de Diplomat Român al Anului Activând într-o Organizație Internațională, iar în 2012 a primit Medalia OSCE. Este autoare a numeroase studii și articole.

Rezumat: *Articolul întocmește o analiză referitoare la evoluțiile geostrategice și de securitate, importanța geostrategică, riscurile și provocările din regiunea Mării Negre; impactul crizei din Ucraina și anexării Crimeii de către Rusia asupra mediului de securitate din regiunea Mării Negre; perspectivele și rolul diferiților actori.*

1. Istoria Mării Negre a fost marcată de diferite evoluții și lupte pentru influență, hegemonie și control. La sfârșitul Războiului Rece, regiunea Mării Negre a cunoscut schimbări politice, militare, economice și geostrategice radicale; logica confruntării asociată politicii de forță a fost înlocuită cu relații de cooperare, oferind în acest fel Mării Negre perspectiva de a deveni o zonă de bună vecinătate, cu reale posibilități de cooperare și înțelegere între statele riverane. Dizolvarea Pactului de la Varșovia și emergența noilor state independente apărute în urma dezintegrării URSS au redus controlul Rusiei (ca moștenitor auto-proclamat al acesteia) asupra regiunii.

Odată cu încheierea Războiului Rece, Marea Neagră și-a schimbat statutul de mare închisă în mare deschisă. În acest sens, un factor încurajator a fost reprezentat de deschiderea canalului Dunăre-Main (1992), prin care s-a stabilit o legătură directă între Marea Neagră și Marea Nordului. Poziția geostrategică a României a devenit evidentă. De asemenea, a existat o schimbare semnificativă cu privire la prezența străină în zonă, atât prin intermediul statelor individuale, cât și prin alianțe: NATO și-a întărit prezența directă în regiune, ca urmare a procesului de extindere și a relațiilor instituționalizate cu statele riverane. Un impact semnificativ l-a avut și procesul de extindere a Uniunii Europene și dezvoltarea Parteneriatului Estic. Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa rămâne, de asemenea, un important actor în regiune, ținând cont de rolul său în prevenirea conflictelor și gestionarea crizelor. La nivel subregional, au fost dezvoltate câteva inițiative precum Organizația Cooperării Economice a Mării Negre (OCEMN) sau Grupul de Cooperare Navală din Marea Neagră - BLACKSEAFOR. Uniunea Europeană și NATO sunt parteneri strategici apropiați, dar influența lor în zona Mării Negre este exercitată prin metode diferite¹.

Analizând dinamica prezentă a mediului de securitate din regiunea Mării Negre, putem observa provocări de securitate în următoarele arii: conflictele apărute în contextul procesului de reconstrucție în fostele state sovietice; corupția și crima organizată; dezvoltarea instituțională și domnia legii; securitatea energetică; sisteme militare și de armamente (prevenirea cursei înarmării); securitatea maritimă și navală.

Regiunea Mării Negre nu cuprinde doar o varietate de riscuri și provocări, ci și oportunități pentru a le soluționa. ONU, UE, NATO, Consiliul Europei și OSCE sunt organizații prezente în zonă prin intermediul unor programe și mecanisme specifice. Cu toate acestea, soluționarea conflictelor prelungite întârzie să apară, forțele separatiste sunt tot mai active, iar dificultățile economice și tensiunile politice afectează în mod grav dezvoltarea democrației.

Regiunea Mării Negre este o zonă caracterizată prin ciocnirea intereselor strategice, marcate de schimbările geopolitice rapide. Evoluțiile geopolitice și de securitate din zonă, poziția geografică, riscurile și provocările în materie de stabilitate reprezintă aspecte ce suscită și justifică interesul crescând al comunității internaționale pentru această regiune. Între timp, a face față conflictelor prelungite, a lupta împotriva crimei organizate transnaționale și a reduce riscul asociat amenințării intervenției militare a Rusiei rămân preocupări pentru întreaga regiune.

Uniunea Europeană este implicată în zona Mării Negre prin promovarea și finanțarea proiectelor naționale și regionale ce au drept scop consolidarea reformelor din regiune. Cu toate acestea, în ciuda unei diversități de abordări, instrumente și acorduri, Uniunea Europeană nu are încă o prezență puternică în zona Mării Negre. În plus, obstacolele financiare interne din zona euro, precum și criza din Grecia nu sprijină misiunea pe care UE ar putea-o avea în regiune. Europa va fi mult mai vulnerabilă în fața Rusiei, dacă legăturile sale cu Grecia vor fi slăbite. Grecia reprezintă un punct de acces crucial către și dinspre mai multe țări. Alături de criza din Ucraina, acest fapt ar putea să periclitze poziția geopolitică a Europei vis-a-vis de Rusia.

2. Criza ucraineană și impactul în materie de securitate pentru regiune. Criza curentă din Ucraina și anexarea ilegală a Crimeii de către Rusia au arătat în mod clar că sfârșitul Războiului Rece nu a condus la o singură ordine de securitate, bazată pe norme și principii unanim acceptate. Evoluțiile din regiunea Mării Negre evidențiază o creștere a competiției economice, provocări culturale, schimbarea relațiilor de putere și transformări geopolitice. Chiar fundamentele societății internaționale și principiile de bază din relațiile internaționale, precum suveranitatea și independența, sunt în momentul de față amenințate¹. Din punct de vedere al securității, Rusia și-a demonstrat încă o dată abilitatea de a-și folosi gradual puterea militară în scopul promovării și protejării intereselor proprii în cadrul așa-numitei „sfere de influență” a acesteia. Anexarea Crimeii de către Rusia afectează trei zone principale ale arhitecturii de securitate din Marea Neagră: securitatea maritimă, securitatea energetică și abilitatea principalelor părți implicate de a contribui la stabilitatea în regiune². Peisajul maritim al Mării Negre a fost remodelat, iar puterea maritimă și potențialul naval al Rusiei în Marea Neagră sunt în creștere. De asemenea, este posibil ca zona Mării Negre să fie confruntată cu un condominiu ruso-turc sporit în domeniul securității regiunii. Turcia este preocupată de faptul că o prezență militară crescută a NATO sau a Statelor Unite ale Americii în Marea Neagră ar putea să conducă la escaladarea tensiunilor cu Rusia.

Anexarea Crimeii a condus la înclinarea balanței militare în regiunea Mării Negre în favoarea Rusiei și a determinat o creștere semnificativă a prezenței strategice ruse în zonă. Pe lângă dobândirea Sevastopolului, Rusia și-a însușit și fostele baze navale ucrainiene din Crimeea³. Extinderea flotei rusești în Marea Neagră va consolida abilitatea Rusiei de a deține controlul în regiune, iar Moscova își va putea exercita influența asupra statelor est-mediteraneene, a celor din Balcani și din Orientul Mijlociu. Se pune astfel întrebarea: cum își va folosi Rusia această putere; sunt îngrijorări că Rusia va crește presiunea și influența sa în zonă. Dintre statele riverane Mării Negre, doar Turcia este în măsură să conteste superioritatea maritimă a flotei rusești. Pe de altă parte, trebuie avut în vedere faptul că relațiile Turciei cu Rusia s-au îmbunătățit semnificativ, în special în domeniul economic, iar modul în care statul turc se raportează la securitatea maritimă din Marea Neagră este mai apropiat de cel al Rusiei decât al Statelor Unite ale Americii⁴. În plus, Turcia este îngrijorată de faptul că inițiativele NATO ar putea să conducă la erodarea Convenției de la Montreux din 1936, prin care a fost reglementat accesul la strâmtoarele Bosfor și Dardanele, și care reprezintă o piatră de temelie în politica externă a Turciei. Ankara se opune oricărei inițiative care ar putea să genereze o schimbare în statutul Convenției cu privire la regiunea Mării Negre⁵.

Provocările militare din acest mediu de securitate european, ce se arată a fi unul complex, vor necesita dezvoltarea unor abordări creative și investiții strategice.

Din cauza crizei din Crimeea, este evident faptul că trupele rusești din Transnistria nu vor fi retrase. Ba chiar mai mult, Rusia își va menține prezența militară în zonă cu și mai multă insistență.

¹ *Strategic Balance and Security Challenges in the Black Sea Region*, Position Paper. Institutul pentru Studii Regionale și Internaționale, București, 2011.

² *Reshaping the International Order - Power, Conflict and change in the Black Sea Region*, - Dr. Erik Heine.

³ *The Ukrainian Crisis and Security in the Black Sea Area*, - Dr. Igor Delanoë, Atlantic Voices, vol.4, nr.4.

⁴ *The Future of the Black Sea Fleet*, John C.K.Daly, Jameston Foundation, 22 mai 2014.

⁵ *Turkey's New Geopolitics*, F.Stephen Larrabee, Survival, vol.52, nr.2.

3. Influența Occidentului în regiunea Mării Negre a început să scadă treptat după anul 2008. Criza din Ucraina a stimulat NATO să sporească măsurile de apărare de-a lungul frontierei estice. NATO și-a extins forța de răspuns multinațională, a creat o nouă forță care poate fi mobilizată rapid și a stabilit o serie de avanposturi în Balcanii de Est numite „unități pentru integrarea forțelor”, care ar putea servi drept centre de comandă în cazul unui conflict⁶.

În același timp, conflictul din Ucraina a determinat Uniunea Europeană să pună pe lista de priorități proiectul de gaze naturale „Coridorul Sudic”, care ar ocoli gigantul energetic rusesc Gazprom pe piața europeană de energie și ar diminua dependența Europei față de Rusia. În plus, Occidentul a descurajat cu fermitate participarea Bulgariei în proiectul rusesc South Stream. În decembrie 2014, când Bulgaria s-a retras, Rusia a anulat construirea acestui gazoduct.

Inițial, Rusia nu a privit Uniunea Europeană ca pe o amenințare a propriilor interese. O mare parte din atenția sa a fost îndreptată către contracararea planurilor de extindere a NATO. Cu toate acestea, atitudinea Rusiei s-a schimbat odată cu dezvoltarea Parteneriatului Estic, instrument al Uniunii Europene vizând dezvoltarea cooperării cu șase state din spațiul ex-sovietic: Ucraina, Belarus, Republica Moldova, Armenia, Azerbaidjan și Georgia. Totuși, Parteneriatul Estic nu s-a bucurat niciodată de sprijinul deplin al celor mai puternice state din Uniunea Europeană, îndeosebi Germania care s-a temut că o inițiativă de acest gen ar putea să aibă un impact negativ asupra intenției sale de a aprofunda relațiile cu Rusia. S-ar putea spune că Uniunea Europeană suferă din cauza lipsei de ambiție a Parteneriatului Estic, precum și din pricina îndoielilor legate de continuarea procesului de extindere. Uniunea Europeană ar trebui să-și redobândească puterea de inițiativă și să contribuie la modelarea unui mediu de securitate. Pentru UE, două interese importante sunt în joc: în primul rând, stabilizarea unei zone de incertitudine și tulburări de la periferia estică și, în al doilea rând, respectarea principiului potrivit căruia granițele europene nu pot fi modificate prin forță. Acesta a fost un principiu cheie al politicii UE încă din anul 1975, când a fost semnat Actul Final de la Helsinki, și a fost încălcat de către Rusia în momentul în care a anexat Crimeea. Astfel, credibilitatea Uniunii Europene ca important actor internațional unitar este în pericol. Zona Mării Negre reprezintă o regiune unde se întâlnesc interese variate ce comportă o importanță considerabilă pentru Uniunea Europeană. În definirea politicilor UE în această zonă, principalele obiective ar trebui să fie asigurarea păcii, democrației, securității, stabilității, cooperării regionale și prosperității sustenabile.

Un țel realizabil pentru comunitatea euro-atlantică ar putea să fie lansarea unui proces cuprinzător de stabilizare regională ce ar include: gestionarea și soluționarea conflictelor, dezvoltarea economică și consolidarea instituțiilor democratice, afirmarea cu fermitate a statului de drept pe baza valorilor, principiilor și standardelor universale. Uniunea Europeană, NATO și OSCE au instrumente și structuri care pot fi și sunt folosite pentru creșterea și consolidarea stabilității în zona extinsă a Mării Negre.

Poziția României în această ecuație de securitate a regiunii extinse a Mării Negre este foarte importantă pentru securitatea sa națională. România sprijină eforturile NATO și UE în cadrul procesului de stabilizare al Europei de Sud-Est și nevoia de încurajare a opțiunilor democratice pentru statele din această zonă, contribuind în acest fel la progresele pașnice din zonă, consolidarea democrației, securității și stabilității.

Ambasador Paraschiva Bădescu

⁶ *No Change Wanted on Turk Straits Convention*, Umit Enginsoy, Turkish Daily News/Istanbul, 28 august 2008.

actualitate

România a preluat Președinția în Exercițiu a OCEMN

Începând cu data de 1 iulie 2015, România a preluat Președinția în Exercițiu a Organizației Cooperării Economice a Mării Negre (OCEMN), exercitând un mandat cu o durată de 6 luni¹. Istoria acestei organizații începe în anul 1992, când 11 șefi de stat și de guvern au semnat „Declarația Summitului privind Cooperarea Economică a Mării Negre” și au decis astfel să stabilească un cadru util dialogului și stimulării încrederii reciproce între statele membre, pregătind terenul pentru o posibilă implicare viabilă în demararea și susținerea unor inițiative interguvernamentale de mare complexitate.

De la acel moment și până în prezent, România a deținut de cinci ori Președinția în Exercițiu, iar această poziție asigurată de către Ministerul de Externe i-a asigurat statului nostru posibilitatea de a promova noi priorități pe agendă. Pentru mandatul în curs, secretarul de stat pentru afaceri europene, George Ciamba, a prezentat la Istanbul², la sediul Secretariatului Internațional Permanent (PERMIS) al OCEMN, prioritățile României, după cum urmează:

¹ România a preluat Președinția în Exercițiu a OCEMN, Comunicat de presă, 01.07.2015, disponibil online la <http://www.mae.ro/node/32707>, accesat la data de 28 august 2015.

² Prezentarea de către secretarul de stat pentru afaceri europene George Ciamba a priorităților Președinției în Exercițiu a României la OCEMN, Comunicat de presă, 06.07.2015, disponibil online la <http://www.mae.ro/node/32777>, accesat la data de 28 august 2015.

- Continuarea dezvoltării cooperării economice regionale interguvernamentale în cadrul Organizației, cu accent asupra dezvoltării ariilor prioritare stabilite prin documentul strategic adoptat la Summitul OCEMN din 2012 - Agenda Economică pentru un Parteneriat Întărit în OCEMN³;
- Consolidarea interacțiunii dintre Uniunea Europeană și statele membre OCEMN (Albania, Armenia, Azerbaidjan, Bulgaria, Georgia, Grecia, Republica Moldova, România, Federația Rusă, Turcia și Ucraina);
- Continuarea procesului de eficientizare a organizației pe baze consensuale și dinamizarea activității pe toate palierele, promovând proiecte concrete în domenii de interes pentru statele membre OCEMN.

Astfel, domeniile generale avute în vedere pentru cooperarea dintre cele 11 state membre sunt: agricultura, sectorul bancar și finanțe, combaterea criminalității, cultură, aspecte vamale, asistența de urgență, educația, energia, protecția mediului, schimbul de date statistice și informații, sănătate, tehnologia informației și comunicare, buna guvernare, știință și tehnologie, întreprinderi mici și mijlocii, turism, dezvoltare economică și comerț, transport, iar pentru mandatul prezent vor fi organizate reuniuni în domeniul transporturilor, combaterii criminalității, energiei, mediului etc.

După cum a menționat și Ministrul afacerilor externe, dl Bogdan Aurescu, „țara noastră acordă o importanță deosebită cooperării regionale în cadrul OCEMN”, iar acest format ar putea să reprezinte platforma necesară pentru amplificarea dialogului între țările membre, mai ales în contextul unor relații politice incerte.

Din seria evenimentelor organizate la nivel național pentru promovarea priorităților actualei președinții, este de menționat că pe data de 18 septembrie 2015, Ministerul Afacerilor Externe a organizat o nouă sesiune sub formatul ”Dialoguri@MAE”. Subiectul abordat de această dată a fost legat de Președinția în Exercițiu a României la Organizația Cooperării Economice a Mării Negre. Invitații acestei întâlniri au fost: Ministrul afacerilor externe, dl **Bogdan Aurescu**, în calitate de Președinte-în-Exercițiu al OCEMN, E.S. dl Ambasador **Michael Christides**, secretarul general al Secretariatului Internațional Permanent al OCEMN și dl Profesor **Dan Dungaciu**, Directorul Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române, Președintele Fundației Universitare a Mării Negre din România.

Eliza Vaș

³ Pentru mai multe detalii: http://www.mfa.gov.tr/the-bsec-economic-agenda---towards-an-enhanced-bsec-partnership_-26-june-2012_-istanbul.en.mfa.

eveniment

Sandanski – reuniunea tinerilor din Bulgaria, Grecia și România

În perioada 13 - 17 iulie 2015, localitatea Sandanski din Bulgaria a fost loc de întâlnire pentru participanții la seminarul *Paving Youths' Way International Academy*. Evenimentul a avut ca temă diversitatea viziunilor care există asupra Europei în rândul tinerilor, iar întrebarea „Este Europa mea la fel ca a ta?” a stat la baza tuturor discuțiilor ulterioare. Sarcina organizării a revenit echipei **Economic Policy Institute (EPI)** din Sofia, alături de **Fundația Hanns Seidel**.

După cum menționează și directorul executiv EPI, **Yasen Georgiev**, pentru al treilea an consecutiv, *Paving Youths' Way*

International Academy a adus la aceeași masă 30 de studenți și absolvenți din trei state membre UE (Bulgaria, Grecia și România), oferindu-le ocazia de a discuta și a schimba impresii legate de tema întâlnirii. Prin organizarea acestui training internațional, *Economic Policy Institute* urmărește să vină în întâmpinarea nevoii de comunicare și de cooperare regională între tinerii din țările menționate, acționând ca o platformă pentru exprimarea diferitelor opinii și puncte de vedere asupra percepțiilor existente în Uniunea Europeană.

Pe parcursul celor cinci zile, mai multe discuții au fost legate de **cooperarea dintre România, Bulgaria și Grecia**. Astfel, în ceea ce privește **cooperarea româno-bulgară**, participanții au putut afla faptul că granița comună a celor două state însumează 608 km, că în anul 2003 a fost fondată Camera de Comerț și Industrie Bulgaro-Română, iar cooperarea în materie de comerț și afaceri îndeosebi în orașele din arealul transfrontalier este una intensificată. În ceea ce privește relația dintre **România și Grecia**, facilitatorul sesiunii a menționat faptul că cele două state membre UE sunt parteneri apropiați în domeniul comerțului, iar Grecia este unul dintre principalii furnizori de investiții străine directe în România, situându-se la finele anului 2013¹ pe locul 8, cu o valoare totală de 1935 milioane euro.

Pe lângă activitățile intelectuale deosebit de antrenante, organizatorii au oferit spațiu de dezbateră pentru un subiect

¹ Investițiile străine directe în România în anul 2013, Banca Națională a României, Institutul Național de Statistică, 2014, p. 12, disponibil online, accesat la 27 august 2015, <http://www.bnr.ro/DocumentInformation.aspx?idDocument=18513&idInfoClass=9403>.

fierbinte pe agenda Uniunii Europene: negocierile privind semnarea **Parteneriatului Transatlantic pentru Comerț și Investiții (TTIP)**. Sesiunea s-a desfășurat în formatul British Parliamentary, iar în final a ieșit câștigătoare echipa care a pregătit argumentele împotriva continuării negocierilor. Printre temele invocate de cele două echipe, s-au numărat: transparența negocierilor, protejarea investițiilor, siguranța alimentară, sprijinirea IMM-urilor și standardele de mediu.

Un alt fapt interesant al evenimentului a constat în prezentările individuale oferite de către participanți pe tema **My country in my Europe**. Fiecare și-a ales un subiect și a realizat un material pentru a-l exemplifica, iar un lucru demn de apreciat a fost faptul că niciuna dintre cele 30 de prezentări nu a semănat cu alta, fiecare venind cu o perspectivă diferită, dar în același timp complementară. De asemenea, în ultima zi a evenimentului, au existat și prezentări ale specialiștilor invitați din România (**Ovidiu Nahoi**, jurnalist Dilema Veche), respectiv Grecia (**Antonis Klapsis**, profesor în cadrul Konstantinos Karamanlis Institute for Democracy). Primul vorbitor a prezentat felul în care este percepută Uniunea Europeană în România, făcând în același timp și o trecere în revistă a principalelor momente din istoria țării noastre. Cel de-al doilea vorbitor a oferit publicului prezent o imagine clară asupra cauzelor crizei din Grecia și a detaliat modul în care s-a ajuns la situația curentă și posibilele soluții pentru a depăși contextul dat. De asemenea, profesorul Klapsis va apărea în numărul din decembrie al **Romanian Journal of European Affairs** cu un articol despre criza economică din Grecia.

Ideea principală care s-a desprins din acest seminar e aceea că țările participante comportă un potențial enorm pentru adâncirea cooperării multilaterale. Pentru a fructifica acest potențial, ar fi nevoie să se dezvolte în comun sectorul turistic, prin susținerea interacțiunii dintre cetățeni și elaborarea de schimburi de experiență pentru tineri din Bulgaria, Grecia și România (Yasen Georgiev).

Eliza Vaș

publicații

Romanian Journal of European Affairs – ediția de toamnă 2015

În ediția de toamnă a Romanian Journal of European Affairs, autorii propun subiecte referitoare la: regândirea Uniunii Europene – de la unitate în diversitate la diversitate în unitate; construcția națională a conceptului european în viața politică și culturală a României în perioada interbelică; analiza comparativă a programelor de venit minim garantat în statele membre ale Uniunii Europene; caracterul schimbător al securității în Europa; Ucraina ca membru al Organizației Mondiale a Comerțului; o *recenzie* a Europolity Journal și o *recenzie de carte* - „Lumea cu două viteze. Puterile emergente și țările dezvoltate”, de Paul Dobrescu.

Florin Bonciu, Prof. Univ. Dr., și Vice-Președinte pentru Cercetare în cadrul Universității Româno-Americane din București, propune o nouă abordare a modelului european de integrare oferind o perspectivă pe termen lung a crizelor actuale din Uniunea Europeană, având în vedere caracteristicile și consecințele globalizării. În concluzie articolul susține că Europa are nevoie să se decidă în privința noii dinamici ale propriilor realități prin acceptarea diversității în unitatea sa existentă, mai degrabă, decât prin impunerea unității în diversitate.

Mihai Sebe, cercetător post-doctoral la Institutul de Economie Mondială, Academia Română, și expert în cadrul Institutului European din România, abordează dezvoltarea ideii europene la începutul anilor '20, într-o perioadă de intense dezbateri intelectuale pentru elitele din România asupra conceptelor de ideal național și construcție statală

și oportunitatea implicării în discuțiile privind construcția europeană. Aceste discuții erau concentrate pe un potențial proiect regional având în centru tema Dunării, ori pe o inițiativă mai amplă cu o abordare continentală.

Simona Maria Stănescu, Prof. Univ. Dr., cercetător științific la Institutul de Cercetare a Calității Vieții, Academia Română, face o analiză comparativă a programelor de garantare a veniturilor minime din statele membre. Lucrarea analizează mecanismul ultim de siguranță pentru categoriile cele mai vulnerabile de persoane. Rezultatele prezentate sunt diverse, de la țări care și-au schimbat reglementările cu mai mulți ani înaintea aderării la UE, până la țări care le-au schimbat după aderare. Articolul concluzionează că evaluarea programelor de securitate socială ar trebui să fie continuă pentru a promova un standard de viață decent și libera circulație a forței de muncă pe teritoriul UE.

Katerina Veljanovska, Profesor de Sisteme Politice la Facultatea de Securitate, Criminologie și Control Financiar a Universității MIT, Skopje, Republica Macedonia, oferă o privire de ansamblu asupra amenințărilor actuale pentru Politica Externă și de Securitate Comună a UE, având în vedere rolul Rusiei în criza din Ucraina și ținând cont de raportarea la rolul NATO ca furnizor de securitate. Articolul atrage atenția asupra necesității unui nou cadru strategic în Europa, dată fiind disonanța dintre Rusia și vest.

Elena Anatolyevna Bessonova, Doctor în Economie, Profesor, Șeful Departamentului de Contabilitate, Analiză și Audit, Universitatea de Sud-Vest, Rusia, **Oksana Yurevna Mereschchenko**, absolvent Universitatea de Sud-Vest, Rusia și **Nina Sergeevna Gridchina**, masterand la aceeași universitate, evaluează situația Ucrainei în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului (OMC). Sunt de așteptat atât aspecte negative, cât și pozitive din analiza ultimilor șase ani de când Ucraina a devenit membru OMC. Mai multe sectoare ale economiei ucrainiene, în special industriile bazate pe inovație, care utilizează tehnologii avansate, au suferit anumite pierderi. Pe de altă parte, Ucraina a obținut, prin aderarea la OMC, posibilitatea de a avea un dialog echitabil cu partenerii comerciali externi, o creștere a avantajelor competitive a producătorilor majori din sectorul real, furnizarea de stimulente pentru utilizarea de noi tehnologii și o îmbunătățire a calității producției pentru a crește competitivitatea pe piața globală. Experiența Ucrainei este descrisă și cu scopul de a servi ca exemplu pentru statutul Rusiei de membru al OMC.

Gheorghe-Octavian Roșca, masterand al programului 'Analiza și Soluționarea Conflictelor', în cadrul Școlii Naționale de Studii Politice și Administrative, București, este autorul unei recenzii a publicației *Europolity – Continuity and Change in European Governance*, vol. 9, nr. 1, 2015, editată de Departamentul de Relații Internaționale și Integrare Europeană, din cadrul aceleiași universități. Recenzia tratează o gamă largă de subiecte, de la semnificația strategică a regiunii Asia-Pacific, transformarea economiei Chinei, până la o perspectivă a Poloniei asupra relațiilor dintre țările din Europa Centrală și de Est și China.

Bogdan Mureșan, expert la Institutul European din România, Biroul Studii și Analize, oferă o recenzie a cărții *Lumea cu două viteze. Puterile emergente și țările dezvoltate*, scrisă de profesorul Paul Dobrescu de la Școala Națională de Studii Politice și Administrative, București. Conform recenzorului, autorul cărții își provoacă cititorii să renunțe la clișee și să gândească liber în privința dezvoltării cu două viteze a lumii, caracterizată prin mutarea centrului de greutate de la vest la est. Autorul descrie viitorul în culori oarecum sumbre, în contextul unei societăți bazate pe consum și al proiectului european profund afectat de criza financiară.

Oana Mocanu

Ghidul privind art. 6 din CEDO - Dreptul la un proces echitabil (latura penală)

Ghidul privind art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului - latura penală - a dreptului la un proces echitabil a fost prezentat de Curtea de la Strasbourg la 1 septembrie 2014. Lucrarea de față oferă practicienilor dreptului informații privind principiile esențiale asupra conceptului de proces echitabil în cadrul procedurii penale, precum și aspecte detaliate, în special, cu privire la dezvoltările jurisprudențiale relevante în materia garanțiilor procedurale, a dreptului de acces la o instanță, a prezumției de nevinovăție și a dreptului la apărare.

Ghidul prezintă principiile-cheie care decurg din jurisprudența Curții, precum și precedentele relevante. Jurisprudența citată este selectivă: se referă la hotărâri și decizii esențiale, importante și recente. În realitate hotărârile Curții nu sunt destinate doar soluționării cauzelor în care a fost sesizată, ci, în sens mai larg, pentru a clarifica, proteja și dezvolta normele Convenției și astfel pentru a contribui la respectarea, de către state, a angajamentelor pe care și le-au asumat în calitate de părți contractante. Sistemul instituit de Convenție are ca scop să soluționeze, în interesul public, probleme care țin de ordinea publică, ridicând standardele de protecție a drepturilor omului și extinzând jurisprudența din acest domeniu la întreaga comunitate a statelor care sunt părți ale Convenției.

Lucrarea este structurată în 4 capitole, abordând sistematic aplicabilitatea prevederilor art. 6 din Convenție. Astfel, primul capitol tratează domeniul de aplicare - noțiunea de „acuzare în materie penală”, stabilind principiile generale călăuzitoare în materie și examinând aplicabilitatea laturii penale a art. 6 în funcție de trei criterii: calificarea în dreptul intern, natura infracțiunii și gravitatea pedepsei pe care persoana în cauză riscă să o primească.

Cel de-al doilea capitol prezintă garanțiile de ordin general, reprezentând dreptul de acces la o instanță (sunt examinate, în special, limitările acestui drept ce rezultă din imunitate parlamentară, normele de procedură și altele), cerințe de ordin instituțional (independența și imparțialitatea instanței, criteriile de apreciere) și cerințe de ordin procedural. Acest din urmă subcapitol analizează caracterul echitabil al procedurii în funcție de egalitatea armelor și procedura contradictorie, motivarea hotărârilor judecătorești, dreptul de a păstra tăcerea și de a nu se autoincrimina, utilizarea de probe obținute ilegal etc., dar și publicitatea procesului și termenul rezonabil. Al treilea capitol prezintă

garanțiile specifice prin analizarea principiului prezumției de nevinovăție și aspecte privind dreptul la apărare. Ultimul capitol tratează efectul extraterritorial al art. 6 și anumite situații de încălcare a prevederilor acestui articol, cum ar fi denegarea flagrantă de justiție. Partea finală a ghidului o constituie lista tuturor cauzelor citate și anexa alcătuită din 46 de rezumate juridice, cu prezentarea datelor de identificare și a cuvintelor cheie pentru fiecare hotărâre în parte, rezumate ce acoperă o plajă foarte largă și variată a problematicii specifice.

Costin Leonard Fălucă

Dreptul la libertate și siguranță - un drept de care beneficiază toate persoanele indiferent de țara de apartenență

Ghidul privind articolul 5 este primul din seria ghidurilor redactate în anul 2012 de Divizia Cercetare a Curții Europene a Drepturilor Omului pe tema articolelor din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale cel mai des invocate în cererile depuse de cetățeni în fața Curții. Până în momentul actual, mai există și alte ghiduri pe tema articolelor 4 și 6 din Convenție.

Cu siguranță, Ghidul de față a fost primul document de acest fel pentru că articolul 5 se referă la un drept esențial al umanității și anume: dreptul la libertate și siguranță. Chiar Secretarul General al Consiliului Europei, Thorbjørn Jagland a declarat la 1 septembrie 2015¹ cu referire la situația valului de refugiați sirieni că toți migranții beneficiază de toate drepturile fundamentale ca și orice altă persoană, menționând hotărârea *Khlaifia și alții împotriva Italiei*² prin care Curtea de la Strasburg a hotărât încălcarea mai multor alineate ale articolului 5 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Versiunea ultimă este cea reactualizată de Divizia Cercetare în anul 2014 incluzând astfel cea mai recentă jurisprudență a Curții până în iunie 2014: *Krupko și alții împotriva Rusiei*, nr. 26587/07, 26 iunie 2014, *Shcherbina împotriva Rusiei*, nr. 41970/11, 26 iunie 2014, *Ilgar Mammadov împotriva Azerbaidjanului*, nr. 15172/06, 22 mai 2014, *Ovsjannikov împotriva Estoniei*, nr. 1346/12, 20 februarie 2014 și *Petkov și Profirov împotriva Bulgariei*, nr. 50027/09 și 50781/09, 24 iunie 2014.

Ghidul de față este structurat în patru capitole: Domeniul de aplicare, Legalitatea detenției în temeiul art. 5, Privărilor de libertate permise de Art. 5 § 1, Garanții pentru persoanele private de libertate, cărora li se adaugă o anexă extinsă ce include rezumate juridice ale cauzelor Curții ce fac referire la articolul 5.

Persoanele care pot recurge la protecția articolului 5³ sunt cele aflate în mediul penitenciar și care nu au fost informate cu celeritate despre motivele arestării sau reținerii lor și despre acuzațiile ce li se aduc, persoanele plasate în instituții psihiatrice, persoanele asupra cărora se iau măsuri de izolare în zonele de tranzit aeroportuar, cele care sunt supuse interogatoriilor la secțiile de poliție, persoanele percheziționate de agenții de poliție, dar și persoanele supuse arestului la domiciliu.

Garanțiile pe care articolul 5 le impune autorităților în luarea măsurilor de lipsire de libertate sunt să respecte securitatea juridică, să evite arbitrarul și să întemeieze aceste măsuri pe o decizie judecătorească.

Pentru a asigura accesul cât mai ușor și rapid la materialele elaborate de specialiștii Curții Europene a Drepturilor Omului, Institutul European din România a tradus în limba română Ghidul privind articolul 5 care poate fi descărcat și consultat la următorul link: <http://www.ier.ro/activități/coordonare-traduceri/jurisprudența-cedo/materiale-de-informare.html>

Daniela Rădulescu

¹ <http://www.coe.int/en/web/portal/-/migration-crisis-poses-serious-threat-to-the-respect-for-human-rights>

² <http://hudoc.echr.coe.int/app/conversion/pdf?library=ECHR&id=003-5158713-6376747&filename=Khlaifia%20and%20Others%20v.%20Italy%20-%20Detention%20and%20expulsion%20of%20Tunisian%20migrants%20following%20Arab%20Spring.pdf>

³ http://www.echr.coe.int/Documents/Convention_ROM.pdf, pagina 6.

Programe de Formare la Institutul European din România octombrie – decembrie 2015

CEDO și media 19 - 20 octombrie 2015, București* 400 lei**

Obiectivele cursului

Participanții își vor dezvolta o perspectivă globală de înțelegere a sistemului Convenției și mecanismului de protecție a drepturilor omului, atât la nivel național, cât și european, fiind capabili, la finalul seminarului, să identifice și să diferențieze principalele organisme și structuri; de asemenea, participanții vor fi familiarizați cu standardele aplicabile în materie de protecție a dreptului la liberă exprimare în raport cu dreptul la respectarea vieții private, precum și cu modalitățile practice în care acest drept poate fi protejat la nivel național și european.

Participanții vor fi capabili să folosească aceste informații în interes profesional, în situațiile cu care se confruntă, fiind în același timp sensibilizați în privința sistemului protecției drepturilor omului, la care vor putea face referire mai des și într-un mod precis și concret, contribuind pozitiv la procesul de informare publică și sensibilizare la problemele recurente în materie de încălcare a drepturilor omului.

Pentru mai multe detalii: <http://www.ier.ro/perioada/cedo-si-media.html-0>

Competențe pentru traducerea asistată de calculator 21 - 23 octombrie 2015, București* 500 lei**

Obiectivele cursului

În urma absolvirii cursului de formare, participanții vor fi capabili:

- să cunoască principalele etape și standarde de calitate privind traducerea, revizia, cercetarea terminologică;
- să cunoască aspectele urmărite în activitatea de revizie lingvistică și de specialitate;
- să cunoască principalele surse de documentare și modalitățile de utilizare a acestora pentru obținerea unor traduceri de calitate;
- să cunoască principalele sisteme CAT și să le utilizeze în activitatea de traducere și/sau revizie;
- să-și însușească cunoștințe de drept elementare, în special privind dreptul Uniunii Europene și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului;
- să dezvolte o atitudine responsabilă, spirit critic și competențe de comunicare în relația cu beneficiarul traducerii.

Pentru mai multe detalii: <http://www.ier.ro/perioada/competente-pentru-traducerea-asistata-de-calculator.html-2>

**Expert accesare fonduri structurale și de coeziune europene (program de perfecționare autorizat ANC)
26 - 30 octombrie 2015, București*
850 lei****

La sfârșitul acestui program de formare, participanții vor avea abilitățile și competențele necesare pentru identificarea, accesarea, scrierea și implementarea unui proiect de succes.

Cursanții vor fi capabili:

- să identifice programele de finanțare în funcție de tipurile de fonduri existente;
- să identifice pentru fiecare program de finanțare: obiective, solicitanți eligibili, activități, grupuri țintă, cheltuieli eligibile;
- să cunoască specificitatea fiecărui fond - program operațional și să poată face comparații;
- să identifice contextul de derulare a proiectului conform activităților și cerințelor clientului, ținând cont de previziunile de dezvoltare ale solicitantului și de legislația în vigoare;
- să justifice riguros și convingător necesitatea și urgența proiectului;
- să identifice particularitățile managementului de proiect;
- să întocmească dosarul de finanțare conform solicitărilor programului operațional.

Pentru mai multe detalii:

<http://www.ier.ro/perioada/expert-accesare-fonduri-structurale-si-de-coeziune-europene-program-de-perfectionare-autori>

**Expert informații pentru afaceri. Elemente introductive
11 - 13 noiembrie 2015, București*
500 lei****

Ocupația *Expert informații pentru afaceri* presupune desfășurarea unui complex de activități specifice ale căror obiective sunt:

- sprijinirea deciziei de afaceri cu produse informative dedicate;
- sprijinirea operațiunilor de afaceri în desfășurare cu informații actualizate;
- protejarea patrimoniului informațional al unei companii de acțiunile concurenților sau ale unor entități ostile.

Pentru mai multe detalii:

<http://www.ier.ro/perioada/expert-informa%C8%9Bii-pentru-afaceri-elemente-introductive.html>

**Diplomație și protocol
26 - 27 noiembrie 2015, București*
400 lei****

Ca urmare a programului de formare, cursanții vor fi capabili:

- să utilizeze corect protocolul în relațiile oficiale;
- să deprindă abilitatea de a lucra într-un mediu internațional prin înțelegerea elementelor cheie ale etichetei diplomatice.

Pentru mai multe detalii

<http://www.ier.ro/perioada/diplomatie-si-protocol.html-0>

INFORMAȚII GENERALE CU PRIVIRE LA CURSURILE DE FORMARE

* Cursurile se desfășoară la sediul IER din București, Bd. Regina Elisabeta nr.7-9, Sala de conferințe, etaj 4 sau la sediul solicitantului.

****Reduceri acordate**

- 10% pentru înscriere și plată cu cel puțin o săptămână înainte de începerea cursului;
- 10% pentru minim 3 cursanți ce provin de la aceeași instituție/organizație, înscriși pentru același curs;
- 10% pentru entitățile publice sau private care au trimis cel puțin un participant la un curs anterior, cu plată;
- 10% pentru orice entitate publică cu care se încheie contract de formare profesională cu cel puțin o săptămână înainte de începerea cursului;
- 10% pentru cursanții care au mai participat la un curs cu plată organizat de Biroul Formare, în cadrul Institutului European din România;
- 10% pentru stagiați și/sau voluntari ai Institutului European din România care dețin diploma de licență (cel puțin);
- 10% pentru persoanele pensionate;
- 10% pentru formatorii IER;
- 10% pentru cursurile comandate, pentru un minim de 10 persoane (excepție fac cazurile în care instituția face o solicitare de cel puțin două cursuri în același an, situație în care, la unul din cursuri se acceptă o înscriere de minimum 8 persoane).

Important: Costul cursului se poate deduce din impozitul pe profit/venit conform **OG 129/2000, republicată.**

Pentru informații suplimentare cu privire la aceste cursuri sau pentru înscriere, persoana de contact este **Gigi Mihăiță**, coordonatorul programului de formare, tel. 021-3142696. int. 134, mobil : 0763 686 899, e-mail: gigi.mihaita@ier.ro.

Redactor-șef: Oana Mocanu
Redactori: Mariana Bara, Mihai Sebe
Grafică & DTP: Monica Dumitrescu
Traduceri EN-RO / RO-EN: Raluca Brad, Ionela Haralambie, Mihaela Moncea, Eliza Vaș

* Textele publicate în acest Newsletter exprimă opinia autorilor și nu reprezintă poziția oficială a Institutului European din România.

ISSN 2065 - 457X

Pentru a primi viitoarele numere ale Newsletterului IER, vă puteți abona accesând următorul link: www.ier.ro.

Institutul European din România
Bld. Regina Elisabeta nr. 7-9, RO - 030016, București, România
Tel: (+4021) 314 26 96/ 133 / Fax: (+4021) 314 26 66
Contact: newsletter@ier.ro
Web: www.ier.ro